

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

OLYMPICUS

ВИПУСК 1 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Засновник: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

OLYMPICUS

№ 1 2024

ISSN (Print) 2786-7935
ISSN (Online) 2786-7943

*Реєстрація суб'єкта у сфері
друкованих медіа: Рішення
Національної ради України
з питань телебачення
і радіомовлення № 225
від 01.02.2024 року*

Журнал виходить 3 рази на рік.

*Офіційний сайт видання:
[journals.pdpu.od.ua/index.php/
olympicus](http://journals.pdpu.od.ua/index.php/olympicus)*

*Рекомендовано
до друку вченою радою
ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет
імені К. Д. Ушинського»,
протокол № 10
від 29.02.2024 р.*

*Статті у виданні
перевірені на наявність
плагіату за допомогою
програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від
польської компанії Plagiat.pl.*

*Передрук матеріалів
здійснюється за умови
обов'язкового посилання
на журнал "Olympicus".*

Редакційна колегія

Головний редактор:

Тодорова Валентина Георгіївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени редакційної колегії:

Атаманюк Світлана Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри фізичної культури, олімпійських та неолімпійських видів спорту, Національний університет «Запорізька політехніка»;

Богуславська Вікторія Юріївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики спорту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського;

Буховець Божена Олегівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, викладач, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долинський Борис Тимофійович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Задорожна Ольга Романівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського;

Лещій Наталія Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мулик Вячеслав Володимирович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, ректор, Харківська державна академія фізичної культури;

Передерій Аліна Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії спорту та фізичної культури, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського;

Пітер Смолянов (Peter Smolianov), кандидат наук, професор кафедри науки про спорт і рух, Салемський державний університет (Salem State University), Сполучені Штати Америки;

Сосіна Валентина Юріївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського;

Теляк Оксана Ярославівна, доктор економічних наук, професор, проректор до прав навчання, Академія Спортивної Освіти у Варшаві (Academy of Sport Education in Warsaw), Польща;

Тищенко Валерія Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту, Запорізький національний університет, Україна;

Форостян Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дефектології та фізичної реабілітації, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Хіменес Христина Робертівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського.

УДК 796.093:796.322-055.2

DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-1.16>**Мельник Валерій Олександрович**

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри спортивних та рекреаційних ігор
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського
ORCID ID: 0000-0001-9557-1276

Пасічник Вікторія Михайлівна

доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри спортивних та рекреаційних ігор
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського
ORCID ID: 0000-0002-6381-1471

Кудріна Ніна Віталіївна

старший викладач кафедри спортивних та рекреаційних ігор
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського
ORCID ID: 0000-0002-1003-8550

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОЧИХ КОМАНД ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ПЛЯЖНОМУ ГАНДБОЛІ

Формування спрямованості тренувальних впливів на етапі безпосередньої підготовки до змагань і в змагальних мікроциклах має відбуватися із урахуванням техніко-тактичної діяльності провідних спортсменів у найбільших міжнародних змаганнях. **Мета дослідження** полягає у встановленні кількісних показників виконання та ефективності реалізації різних видів кидків гравцями різного амплуа у пляжному гандболі та гравцями жіночих команд високої кваліфікації. **Методи дослідження.** Аналіз інформаційних джерел, спостереження, методи математичної статистики. Спостереження проводилося під час перегляду відеозаписів ігор чемпіонату Європи з пляжного гандболу серед жіночих команд за участі провідних команд турніру. Загалом було проаналізовано 20 ігор чемпіонату Європи. **Результати дослідження.** Структура та зміст змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі передбачає проведення 37,03 атаки в середньому за одну гру. Показники результативності атак становлять 35,75 очка в середньому за одну гру. При цьому показники ефективності становлять 51,20%, що свідчить про спрямованість завершення атакувальних дій кидками, «вартість» яких становить два очка. Порівняння структури та змісту змагальної діяльності компонентів загальної групи показав відсутність достовірних відмінностей між показниками компонентів змагальної діяльності в першому та другому сетах поєдинку. ($p > 0,05$). У жіночих командах високої кваліфікації у пляжному гандболі достовірно більше атакувальних дій завершуються польовими гравцями за допомогою кидків, «вартість» яких становить два очки – 29,9 атак в середньому за гру; гравець ігрового амплуа «спеціаліст» в середньому за одну гру виконує 6,75 кидка. У показниках ефективності виконання кидків польовими гравцями та «спеціалістами» достовірних відмінностей не встановлено ($p > 0,05$). Виражені достовірні відмінності ($p < 0,001$) у перевазі завершення атакувальних дій гравцями жіночих команд високої кваліфікації за допомогою піруетів над кидками в польоті та прямими кидками у показниках кількісного виконання, результативності та ефективності вказують на потребу спрямованості проведення атакувальних дій, які будуть завершуватися кидками за допомогою піруетів.

Ключові слова: пляжний гандбол, результативність, ефективність, атакувальні дії, польові гравці.

Вступ. Основним фактором досягнення стійких спортивних результатів у концепції підготовки є постійне вдосконалення технології підготовки, що проявляється в доведенні підготовленості гандболістів вищої кваліфікації до рівня перманентної готовності до змагальної діяльності [4].

Цілісна система знань про управління техніко-тактичною діяльністю в командних спортивних іграх, що представлена як інтегруючий компонент навчально-тренувальної та змагальної діяльності включає в себе оцінку, педагогічний аналіз та інтерпретацію показників техніко-тактичної діяльності в тренувальному та змагальному процесах, моделювання та прогнозування показників, контроль та корекцію показників змагальної та тренувальної діяльності [2].

Формування спрямованості тренувальних впливів на етапі безпосередньо підготовки до змагань і в змагальних мікроциклах має відбуватися із урахуванням техніко-тактичної діяльності провідних спортсменів на найбільших міжнародних змаганнях (чемпіонати Європи, світу, Олімпійські ігри) [3].

Фахівці з пляжного гандболу багато уваги приділяли дослідженню тактичні дії в захисті в захисті команд високої кваліфікації [4], ефективність різного виду кидків [5]. Колектив фахівців [6, 7] досліджували проблеми адаптації гравців з «класичного» гандболу до умов пляжного гандболу. В своїх дослідженнях вони звертають увага на значення показники прояву фізичних якостей в умовах зміни жорсткості поверхня на якій відбуваються змагання в пляжному гандболі. Також наявні дослідження, які стосуються гендерних відмінностей показників фізичної та функціональної підготовленості [8]. Проводилися дослідження показників змагальної діяльності чоловічих команд високої кваліфікації [9, 10].

Мета дослідження полягає у встановленні кількісних показників виконання та ефективності реалізації різних видів кидків гравцями різного амплуа пляжному гандболі гравцями жіночих команд високої кваліфікації.

Завдання дослідження:

1. Встановити кількісні показники виконанням різних видів кидків гравцями різного амплуа жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі.
2. Встановити особливості застосування різних видів кидків гравцями різного амплуа жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі.

Методи дослідження. Аналіз інформаційних джерел з метою формування актуальності дослідження; спостереження проводилося для визначення структури виконання кидків гравцями різного амплуа, визначення кількісних показників виконання та реалізації кидків гравцями різних ігрових амплуа та обраховувалася ефективність їх виконання; методи математичної статистики для визначення достовірних відмінностей між показниками виконання кидків. Спостереження проводилося під час перегляду відеозаписів ігор чемпіонату Європи з пляжного гандболу серед жіночих команд за участі провідних команд турніру. Загалом було проаналізовано 20 ігор чемпіонату Європи.

Результати дослідження. Згідно правил гри у пляжному гандболі гра триває два сету по 10 хвилин «брудного» часу, за підсумками кожного з сетів визначається її переможець. У випадку рахунку 1:1 за перемогами в сетах, призначається серія булітів до визначення переможця. Також, в пляжному гандболі згідно правил гри присутня диференціація вартості кидків в залежності від функціонального амплуа гравця та способу виконання кидка. Так у 2 очка зараховується гол забитий гравцем, який виконує функцію спеціаліста зараховується, та якщо гол забив польовий гравець після виконання піруету або після виконання ловлі-кидка знаходячись у повітрі. Ці визначальні пункти правил, були нами взяті за основу визначення компонентів структури та змісту змагальної діяльності які ми досліджували в нашій роботі.

На першому етапі дослідження було проведено педагогічне спостереження за загальними показниками змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі (табл. 1).

Таблиця 1

**Загальні показники змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації
у пляжному гандболі. (n=20 ігор)**

№	Показник	За гру	1 сет	2 сет	
1	Кількість атак	37,03	18,83	18,20	(p>0,05)*
2	Кількість набраних очок	35,75	18,40	17,35	(p>0,05)*
3	Кількість результативних атак	19,00	9,80	9,20	(p>0,05)*
4	Середня кількість очок за 1 результативну атаку	1,89	1,92	1,90	(p>0,05)*
5	Ефективність атак, %	51,20	52,16	50,51	(p>0,05)*

Примітка: * – наявність достовірних відмінностей між показниками 1 та 2 сетів.

Середній показник кількості проведених атак за гру становить 37,03 атаки. При цьому кожна команда в середньому набирає по 35,75 очка за гру, що в свою показник ефективності реалізації атак становить 51,20%. Проведене порівняння зазначених показників з розподілом на ігрові сети засвідчило, що достовірних відмінностей між загальними компонентами змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації не встановлено.

Наступна група показників, яка нами вивчалася була кидки гравців різного ігрового амплуа (табл. 2). В результаті спостереження нами було встановлено, що польові гравці жіночих команд високої кваліфікації достовірно більше виконують кидків в середньому за гру, також суттєво більшими є показники кількості результативних кидків ніж у гравців ігрового амплуа «спеціаліст» (p<0,001). Вивчення показників ефективності засвідчило, що польові гравці реалізують атакувальні дії з показником 49,44%, у гравців ігрового амплуа «спеціаліст» цей показник становить 49,78% в середньому за гру. При цьому достовірних відмінностей між ними не зафіксовано (p>0,05).

Таблиця 2

Кількісні показники та ефективність завершення атакувальних дій гравцями різного амплуа жіночих команд високої кваліфікації в пляжному гандболі. (n=20 ігор)

Показники	Спеціаліст			Польовий гравець		
	За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет
Кількість атак	6,75	3,48	3,28	29,9	14,85	15,08
Кількість результативних атак	3,25	1,83	1,43	15,08	7,45	7,63
Ефективність атак	48,44	50,46	44,17	49,78	49,73	49,50

Проведений аналіз вищезазначених показників з розподілом на ігрові сети показав, що і в першому і в другому сетах польові гравці демонструють достовірно більші показники кількісного виконання та результативності ніж гравці ігрового амплуа «спеціаліст» (p<0,001). Показники ефективності реалізації ігрових ситуацій в першому та другому сеті, польових гравців та гравців «спеціаліст» суттєво між собою не різняться (p>0,05).

На наступному етапі дослідження було проведено вивчення структури завершення атакувальних дій гравцями ігрового амплуа «спеціаліст». Згідно правил гри у пляжний гандбол, результативний кидок виконаний гравцем амплуа «спеціаліст» зараховується за два очка, при цьому не потрібно виконувати кидок після піруету або кидок виконуючи ловлю м'яча і кидок в одному стрибку. Дані особливості правил гри призвели до того, що вище зазначені гравці реалізують своє кидки у три способи: з близької відстані (вихід один на один з воротарем команди суперника), з дальньої відстані (можливо через блок захисників команди суперника) та від власних воріт (спортсмен, який захищає ворота є гравцем ігрового амплуа «спеціаліст»). За результатами педагогічного спостереження нами було встановлено, що гравці зазначеного ігрового амплуа в середньому за гру виконують 1,65 кидка з дальньої відстані, з близької відстані цей показник становить 4,63 кидка, а від воріт «спеціалісти» в середньому роблять 0,48 кидка. Проведений порівняльний аналіз показав, що між всіма видами кидків є достовірні відмінності (p<0,001). Така ситуація нами пояснюється тим, що гравці команд намагаються

створити ситуації для найзручнішої реалізації ігрових моментів, тому всі звої тактичні атакуювальні дії вони спрямовують на те щоб вивести гравця «спеціаліст» один на один з воротарем команди суперника. Мала кількість кидків з дальньої дистанції нами пояснюється тим, що вони в основному виконуються після того, як судді показали жест «пасивна гра», що в свою чергу заставляє гравців максимально швидко виконати кидок по воротах. Стосовно кидків від воріт, то умови для їх успішного виконання виникають дуже рідко і лише у тих випадках команда не встигла швидко провести заміни гравців з нападу в захист (табл. 3).

Таблиця 3

Показники структури та змісту змагальної діяльності гравців ігрового амплуа «спеціаліст» жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. (n=20 ігор)

№	Показники	Дальня відстань			Близька відстань			Зони воротаря		
		За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет
1	Кількість атак	1.65	0.88	0.78	4.63	2.33	2.30	0.48	0.28	0.20
2	Результативність атак	0.53	0.25	0.28	2.53	1.45	1.08	0.20	0.13	0.08
3	Ефективність атак, %	27.88	25.44	26.75	53.62	58.56	47.23	43.75	45.00	37.50

Аналіз показників результативного виконання кидків гравцями ігрового амплуа «спеціаліст» показав що найбільшу кількість голів середньому за гру забивають з близької відстані – 2,53 гола, з дальньої дистанції реалізується 0,53 кидка в середньому за гру, а 0,20 гола забивається за допомогою кидків від воріт. Щодо показників відмінностей то вони є аналогічними до показників кількісного виконання, тобто між всіма видами кидків наявні достовірні відмінності ($p < 0,001$).

Нами також була обраховано ефективність виконання різного виду кидків гравцями ігрового амплуа «спеціаліст» жіночих команд високої кваліфікації. Так найбільші показники ефективності було встановлено у виконанні кидків з близької відстані – 53,62%, з дальньої відстані гравці завершують атакуювальні дії з показником 27,88% ефективності, а показник ефективності кидків від воріт становить 43,75%. Щодо показників відмінностей ефективності реалізації ігрових моментів гравцями ігрового амплуа спеціаліст у пляжному гандболі, то ефективність реалізації кидків з близької відстані достовірно переважає ефективність кидків з дальніх дистанцій ($p < 0,001$). У показниках відмінностей між кидками з близької відстані і кидками від воріт та між показниками кидків з дальньої дистанції та кидками від воріт достовірних відмінностей не виявлено ($p > 0,05$).

Аналіз показників з диференціацією за ігровими сетами показав, що структура зазначених компонентів змагальної діяльності є аналогічною зі середньо ігровими показниками. Порівняння показників компонентів змагальної діяльності 1 сету засвідчило, що між всіма видами кидків гравців «спеціаліст», якими завершувалися атаки, наявні достовірні відмінності ($p < 0,001$). Також показники результативності всіх видів кидків суттєво відрізняються між собою ($p < 0,05$). Щодо показників ефективності кидків гравцями «спеціалістами» у першому сеті поєдинку, то між ефективністю кидків від воріт та кидками з дальньої дистанції достовірних відмінностей не виявлено ($p > 0,05$). Показники достовірних відмінностей між компонентами змагальної діяльності другого сету є аналогічними з показниками першого сету.

Дослідження різновидів кидків польових гравців показало, що в процесі змагальної діяльності гравці жіночих команд високої кваліфікації в своєму технічному арсеналі мають три види кидків: кидок після виконання піруету (пірует), кидок після ловлі і кидка м'яча в одному стрибку (в польоті) та прямий кидок.

За результатами спостереження було встановлено, що гравці жіночих команд високої кваліфікації в пляжному гандболі в середньому за одну гру 21,85 атакуювальних дій завершуються кидком після виконання піруету, 5,55 атакуювальні дії кидком в польоту та 2,50 – прямим кидком. Показники результативності польових гравців відповідно становлять, після піруету – 12,00 результативних кидка, після кидка в польоті – 2,30 точних влучань та після прямих кидків – 0,78 голи. Найбільш ефективно гравці жіночих команд високої кваліфікації реалізують кидки

після виконання піруету (55,08%), наступними йдуть кидки в польоті (40,42%), а найменші значення ефективності встановлено у прямих кидків (30,78%) (табл. 4).

Таблиця 4

Показники структури та змісту змагальної діяльності польових гравців жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. (n=20 ігор)

№	Показники	Пірует			В польоті			Прямий кидок		
		За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет
1	Кількість атак	21.85	10.35	11.50	5.55	3.08	2.48	2,50	1.43	1,08
2	Результативність атак	12.00	5.75	6.25	2.30	1.33	0.98	0,78	0,38	0,40
3	Ефективність атак, %	55.08	56.15	54.32	40.42	41.18	34.45	30,78	22,22	39,10

Порівняльний аналіз виконання різних видів кидків польовими гравцями засвідчив, що у кількісних показниках виконання різних видів кидків наявні достовірні відмінності між всіма видами кидків ($p < 0,001$). Схожа ситуація спостерігається і у показниках відмінностей результативності виконання різних видів кидків польовими гравцями ($p < 0,001$). Дослідження відмінностей показників ефективності виконання кидків польовими гравцями показав, що достовірні відмінності зафіксовані між ефективністю виконання кидків після піруетів та ефективністю реалізації кидків в польоті і прямих кидків ($p < 0,001$), а між показниками ефективності прямих кидків та кидками в польоті суттєвих відмінностей не встановлено ($p > 0,05$).

Висновки. Структура та зміст змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі передбачає проведення 37,03 атаки в середньому за одну гру. Показники результативності атак становлять 35,75 очка в середньому за одну гру. При цьому показники ефективності становлять 51,20%, що свідчить про спрямованість завершення атакуювальних дій кидками «вартість» яких становить два очка. Порівняння структури та змісту змагальної діяльності компонентів загальної групи показав відсутність достовірних відмінностей між показниками компонентів змагальної діяльності в першому та другому сетах поєдинку. ($p > 0,05$).

У жіночих командах високої кваліфікації у пляжному гандболі достовірно більше атакуювальних дій завершуються польовими гравцями за допомогою кидків, «вартість» яких становить два очки – 29,9 атак в середньому за гру, гравець ігрового амплуа «спеціаліст» в середньому за одну гру виконує 6,75 кидка. У показниках ефективності виконання кидків польовими гравцями та «спеціалістами» достовірних відмінностей не встановлено ($p > 0,05$).

Виражені достовірні відмінності ($p < 0,001$) у перевазі завершення атакуювальних дій гравцями жіночих команд високої кваліфікації за допомогою піруетів над кидками в польоті та прямими кидками у показниках кількісного виконання, результативності та ефективності вказують на потребу спрямованості проведення атакуювальних дій які будуть завершуватися кидками за допомогою піруетів.

Література:

1. Тищенко В. О. Методологічні основи сучасної системи підготовки гандболістів вищої кваліфікації. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2014. № 1. С. 76–79.
2. Дорошенко Е. Управління техніко-тактичною діяльністю у командних спортивних іграх. *Наука в олімпійському спорті*. 2014. № 4. С. 15–21.
3. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : навч. посіб. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.
4. Gkagkanas K., Hatzimanouil D., Skandalis V., Dimitriou S., Papadopoulou S. Defense tactics in high-level teams in Beach handball. *Journal of Physical Education and Sport*. 2018. Vol. 18(2). P. 914–20.
5. Dol G, Onetto V, Carbonell VC, González-Ramírez A. Analysis of Throwing Performance in Elite Women's Beach Handball. *Apunts. Educación Física y Deportes*. 2020. Vol. 141. P. 49–54. [https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.\(2020/3\).141.06](https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2020/3).141.06).

6. Relative age effects and team performance among elite beach handball athletes / Figueiredo L. S., Ribeiro L. C., Fialho J. V. [et al.]. *Journal of Physical Education and Sport*. 2020. Vol. 20(6). P. 3354–60. DOI:10.7752/jpes.2020.06454.

7. Пасічник В., Мельник В. Рекреаційні ігри : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. 106 с.

8. Lemos L. F., Oliveira V. C., Duncan M. J., Ortega J. P., Martins C. M., Ramirez-Campillo R., Sanchez J. S., Nevill A. M., Nakamura F. Y. Physical fitness profile in elite beach handball players of different age categories. *J Sports Med Phys Fitness*. 2020. Vol. 60(12). P. 1536–43. doi: 10.23736/S0022-4707.20.11104-6.

9. Мельник В., Ківерник О., Кудріна Н. Особливості реалізації тактичних дій на завершальному етапі атаки команд високої кваліфікації в пляжному гандболі. *Спортивні ігри*. 2022. № 3(25). С. 75–85. doi: 10.15391/si.2022-3.07

10. Мельник В.О., Кудріна Н.В., Ківерник О.В., Оскілко А.О. Структура виконання кидків гравцями різного ігрового амплуа команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. пр. Київ, 2021. Вип. 11К. С. 66–70. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.11-K(142).30.

References:

1. Tyshchenko, V.O. (2014). Metodolohichni osnovy suchasnoi systemy pidhotovky handbolistiv vyshchoi kvalifikatsii [Methodological foundations of the modern training system of skilled handballers]. *Pedahohika, psykhohihiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 1, 76–79 [in Ukrainian].

2. Doroshenko, Je. (2014). Upravlinnia tekhniko-taktychnoiu diialnistiu u komandnykh sportyvnykh ihrakh [Management of technical and tactical activities in team sports games]. *Nauka v olimpiiskomu sporti*, 4, 15–21 [in Ukrainian].

3. Kostiukevych, V. M. (2014). Teoriia i metodyka sportyvnoi pidhotovky (na prykladi komandnykh ihrovykh vydiv sportu) [Theory and methods of sports training (on the example of team games)]. Vynnytsia: Planer [in Ukrainian].

4. Gkagkanas, K., Hatzimanouil, D., Skandalis, V, Dimitriou, S., & Papadopoulou S. (2018). Defense tactics in high-level teams in Beach handball. *Journal of Physical Education and Sport*, 18(2), 914–20 [in English].

5. Dol, G., Onetto, V., Carbonell, V.C. & González-Ramírez, A., (2020). Analysis of Throwing Performance in Elite Women's Beach Handball. *Apunts. Educación Física y Deportes*, 141, 49–54 [in English].

6. Figueiredo, L.S., Ribeiro, L.C., Fialho, J.V., et al. (2020). Relative age effects and team performance among elite beach handball athletes. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(6), 3354–3360 [in English].

7. Pasichnyk, V., & Melnyk, V. (2018). *Rekreatsiini ihry [Recreational games]*. Lviv [in Ukrainian]

8. Lemos, L.F., Oliveira, V.C., Duncan, M.J., Ortega, J.P., Martins, C.M., Ramirez-Campillo, R., Sanchez, J.S., Nevill, A.M., & Nakamura, F.Y. (2020). Physical fitness profile in elite beach handball players of different age categories. *J Sports Med Phys Fitness*, 60(12), 1536–1543 [in English].

9. Melnyk, V., Kivernyk, O., & Kudrina, N. (2022). Osoblyvosti realizatsii taktychnykh dii na zavershalnomu etapi ataky komand vysokoi kvalifikatsii v pliazhnomu handboli [Peculiarities of the implementation of tactical activities at the final stage of attack by beach handball teams of high qualification]. *Sportyvni ihry*, 3(25), 75–85 [in Ukrainian].

10. Melnyk, V.O., Kudrina, N.V., Kivernyk, O.V., & Oskilko, A.O. (2021). Struktura vykonannia kydkiv hravtsiamy riznogo irovoho amplua komand vysokoi kvalifikatsii u pliazhnomu handboli [The structure of throws by players of different game roles of highly qualified teams in beach handball]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 15 "Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)"*. Vyp. 11K. S. 66–70 [in Ukrainian].

Melnyk Valery, Pasichnyk Victoria, Kudrina Nina

CHARACTERISTICS OF THE COMPETITIVE ACTIVITY OF HIGHLY QUALIFIED FEMALE TEAMS IN BEACH HANDBALL

The formation of the direction of training influences at the stage of direct preparation for competitions and in competitive microcycles should take place taking into account the technical and tactical activities of leading athletes in the largest international competitions. The purpose of the study is to establish quantitative indicators of performance and effectiveness of various types of throws by players of various roles in beach handball and players of highly qualified female teams. Research methods. Analysis of information sources, observations, methods of mathematical statistics. The observation was carried out while watching videos of the games of the European Beach Handball Championship among female teams with the participation of the leading teams of the tournament. A total of 20 European Championship games were analyzed. Research results. The structure and content of the competitive activity of highly qualified female beach handball teams provides for an average of 37.03 attacks per game. The offensive efficiency indicators are 35.75 points per game on average. At the same time, the efficiency indicators are 51.20%, which indicates the focus of completing offensive actions with throws, the "value" of which is two points. A comparison of the structure and content of the competitive activity of the components of the general group showed the absence of reliable differences between the indicators of the components of the competitive activity in the first and second sets of the match. ($p > 0.05$). In female teams of high qualification in beach handball, significantly more attacking actions are completed by field players with the help of throws, the "value" of which is two points – 29.9 attacks on average per game; a player of the game role "specialist" makes an average of 6.75 shots per game. No significant differences were found in the performance indicators of field players and "specialists" ($p > 0.05$). The marked significant differences ($p < 0.001$) in the superiority of the completion of offensive actions by players of high-skilled female teams using pirouettes over throws in flight and direct throws in indicators of quantitative execution, effectiveness and efficiency indicate the need for targeting offensive actions that will end with throws using pirouettes.

Key words: beach handball, performance, efficiency, attacking actions, field players.

Корж Н. Л., Захаріна Є. А., Чередниченко І. А. ЧИННИКИ ДЕ-СОЦІАЛІЗАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ В КОНТЕКСТІ ЇХ ПОСТ-СПОРТИВНОГО ЖИТТЯ.....	98
Маматова З. Р. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА РУХОВА АКТИВНІСТЬ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ.....	106
Мельник В. О., Пасічник В. М., Кудріна Н. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОЧИХ КОМАНД ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ПЛЯЖНОМУ ГАНДБОЛІ.....	113
Мельніков А. В., Шинкарук В. О., Кучма А. С. ПОБУДОВА ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ТРЕНЕРОМ ТА СПОРТСМЕНОМ.....	120
Нікулін А. В., Передерій А. В., Бріскін Ю. А. ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ РЕФОРМУВАННЯ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ).....	125
Радченко Ю. А., Аксютін В. В., Деха Н. М. ОБГРАНТУВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЯСНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ РІВНЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ З РУКОПАШНОГО БОЮ.....	134
Сосіна В. Ю., Мазур І. В., Вартовник В. О., Токар Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИНХРОННОСТІ ВИКОНАННЯ ВПРАВ У ХОРЕОГРАФІЇ ТА ТЕХНІКО-ЕСТЕТИЧНИХ ВИДАХ СПОРТУ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ТА ПОПЕРЕДНЬОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	145
Тищенко Д. Г., Тищенко В. О. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ АДАПТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ І УПРАВЛІННЯ НАВАНТАЖЕННЯМИ В ВЕСЛУВАННІ: ВІД БІОРЕГЕНЕРАЦІЇ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ АЕРОБНИХ ТА АНАЕРОБНИХ ПРОЦЕСІВ.....	153
Тігова Г. В., Дразіна (Долгієр) Є. В., Погорелова О. О., Шепеленко Т. В. ПРОФІЛАКТИКА ПОРУШЕНЬ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СПОРТСМЕНІВ 12–14 РОКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ СПОРТИВНИМИ БАЛЬНИМИ ТАНЦЯМИ.....	160
Тодорова В. Г., Косянчук О. В. ПРОГРАМА КОРЕКЦІЇ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СПОРТСМЕНОК, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ СПОРТИВНОЮ АЕРОБІКОЮ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ПЛАТЕСУ.....	170
Хіменес Х. Р., Тимчій Т. О., Пітин М. П., П'ятничук Г. О., П'ятничук Д. В. СУЧАСНИЙ СТАН МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ СПОРТИВНОЇ ШКОЛИ ІМЕНІ АНАТОЛІЯ ДІДУХА (М. ЛЬВІВ).....	178
Шинкарук В. О., Мельніков А. В., Кукса Я. О. СИСТЕМА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ.....	187
Щекотиліна Н. Ф. «SOFT SKILLS» У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	198

Korzh Nataliia, Zakharina Ievgeniia, Cherednychenko Inna	
FACTORS OF DE-SOCIALIZATION OF ATHLETES IN THE CONTEXT OF THEIR POST-SPORT LIFE	98
Mamatova Zulfiia	
PHYSICAL EDUCATION AND MOTOR ACTIVITY OF CHILDREN WITH INTELLECTUAL DISABILITIES.....	106
Melnyk Valery, Pasichnyk Victoria, Kudrina Nina	
CHARACTERISTICS OF THE COMPETITIVE ACTIVITY OF HIGHLY QUALIFIED FEMALE TEAMS IN BEACH HANDBALL.....	113
Melnikov Andrii, Shynkaruk Viktor, Kuchma Anzhela	
PROSPECTS OF USING FUNCTIONAL TRAINING IN THE PROCESS OF PHYSICAL TRAINING OF CADETS.....	120
Nikulin Anton, Perederii Alina, Briskin Yurii	
CHARACTERISTICS OF INNOVATIVE PROGRAMS FOR REFORMING THE SPHERE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS (BASED ON THE EXAMPLE OF THE LVIV TERRITORIAL COMMUNITY).....	125
Radchenko Yuri, Aksyutin Viktor, Dekha Nataliia	
SUPPORTING THE IMPLEMENTATION OF THE BELT SYSTEM FOR EVALUATING THE LEVEL OF QUALIFICATION OF ATHLETES FROM HAND-TO-HAND COMBAT.....	134
Sosina Valentyna, Iryna Mazur, Vartovnyk Valentyna, Tokar Tetyana	
FEATURES OF THE FORMATION OF SYNCHRONOUS PERFORMANCE OF EXERCISES IN CHOREOGRAPHY AND TECHNO-AESTHETIC KINDS OF SPORTS AT THE STAGE OF INITIAL AND PRELIMINARY BASIC TRAINING.....	145
Tyshchenko Denys, Tyshchenko Valeria	
COMPLEX ANALYSIS OF ADAPTIVE MECHANISMS AND LOAD MANAGEMENT IN ROWING: FROM BIOREGENERATION TO OPTIMIZATION OF AEROBIC AND ANAEROBIC PROCESSES.....	153
Titova Hanna, Drazina (Dolgier) Evdokia, Pogorelova Olena, Shepelenko Tetiana	
PREVENTION OF DISORDERS OF THE MUSCLE-MUSCLE SYSTEM OF ATHLETES 12–14 YEARS OLD WHO ARE ENGAGED IN SPORTS BALLROOM DANCING.....	160
Todorova Valentyna, Kosyanchuk Oksana	
THE PROGRAM FOR THE CORRECTION OF THE MUSCULOSCOPE SYSTEM OF ATHLETES ENGAGED IN SPORTS AEROBICS USING PILATES EQUIPMENT.....	170
Khimenes Khrystyna, Tymchiiy Taras, Pityn Maryan, Pyatnychuk Halyna, Piatnychuk Dmytro	
THE CURRENT STATE OF THE MATERIAL AND TECHNICAL SUPPORT OF THE MUNICIPAL INSTITUTION OF ANATOLIY DIDUKH CHILDREN'S AND YOUTH SPORTS SCHOOL (LVIV).....	178
Shynkaruk Viktor, Melnikov Andrii, Kuksa Yaroslav	
PHYSICAL TRAINING SYSTEM FOR CADETS IN THE STATE BORDER GUARD SERVICE OF UKRAINE.....	187
Shchekotylyna Natalia	
"SOFT SKILLS" IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS.....	198

Наукове видання

OLYMPICUS

ВИПУСК 1 2024

Підписано до друку 01.03.2024 р.
Формат 60×84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 24,41. Зам. № 0324/216
Наклад 100 прим.

Надруковано:
Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.